

STICHTING

ORGEL

ELANDSTRATKERK

Jaarverslag 2021

Doel van de stichting

1. De instandhouding van het Franssen-orgel in de kerk Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Elandstraat 194 te 's-Gravenhage.
2. De aanschaf en instandhouding van een koororgel in bovengenoemde kerk,
3. De restauratie en instandhouding van het Loret-orgel in de kerk H. Teresia van Avila, Westeinde 12A, Den Haag
4. Het stimuleren van het gebruik van de hiervoor genoemde orgels, alles in de ruimste zin van het woord.

Inschrijvingnummer Kamer van Koophandel te Den Haag: 27280611

Banknummer NL86 INGB 0004 8350 86

De stichting aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Het fiscaal nummer is 8149 79 221

Secretariaat

J.D. de Koklaan 43,

2552 DG – 's-Gravenhage

Telefoon: 06-24.62.87.32

Email: stichting@orgelelandstraatkerk.nl

Website: www.orgelelandstaatkerk.nl

Bestuur per 31 december 2021:

E.Th. van Aken, voorzitter

K.M. van Aken secretaris

M.Groot penningmeester

G.L. den Hertog artistiek adviseur

N.J.M. de Groot lid

organisten

Bert den Hertog concert-organist

Ed van Aken kerkelijk-organist

Beleid

Het beleid is er op gericht de doelstellingen van de stichting zoveel mogelijk te realiseren. Hiertoe wordt nauw samengewerkt met het bestuur van de parochie Maria Sterre der Zee.

Jaarlijks worden een aantal concerten georganiseerd om het Franssen-orgel een prominente plaats te geven in het cultureel aanbod in de stad Den Haag. Het unieke karakter van het instrument wordt hierbij benadrukt. Het beleid is erop gericht zoveel mogelijk samen te werken met andere cultuuraanbieders.

Beloningsbeleid

De bestuursleden zien af van enige vorm van vergoeding voor bestuurswerkzaamheden.

Loret-orgel H. Teresia van Avila

Het rijksmonumentale Loret orgel van deze kerk is door achterstallig onderhoud inmiddels geheel onbruikbaar geworden. Al in 2020 is restauratie en instandhouding van dit orgel als doelstelling van onze stichting opgenomen. In het afgelopen jaar zijn twee offertes aangevraagd en uitgebracht. Na vergelijking is gekozen voor de offerte van Adema's Kerkorgelbouw.

Begin 2021 is door de RCE (rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) een nieuwe regeling in het leven geroepen ten behoeve van restauratie van orgels. Per 1 september (de startdatum van deze regeling) is door het parochiebestuur een aanvraag ingediend. Tevens zijn enkele andere toezeggingen gedaan door o.a. het Prins Bernhardfonds. Eind 2021 werd duidelijk dat ten aanzien van de subsidies geen afstemming heeft plaatsgevonden tussen de provincie Zuid-Holland en de RCE, waardoor de aanvraag bij de provincie (nog) niet kon worden ingediend.

Artistiek Jaarverslag

Een uitgebreid artistiek jaarverslag is bij dit verslag opgenomen als bijlage.

Audio / Video

Van de gegeven concerten vindt in principe een geluidsregistratie plaats, in een aantal gevallen tevens een beeldregistratie. Deze registratie komt niet in de handel, maar meer en meer wordt duidelijk dat hiermee een in artistiek opzicht belangrijk geluidsarchief begint te ontstaan. Met name door de improvisaties, de gespeelde eigen bewerkingen van de concerterende organisten en de wereldpremières van nieuwe muziek bevat dit archief zeer unieke opnamen.

Samenwerkingsverbanden

Parochie Maria Sterre der Zee

Eigenaar van de kerken Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Elandstraatkerk) en de Teresia van Avila is de parochie Maria Sterre der Zee. Ten aanzien van de instandhouding en/of reparatie/restauratie wordt nauw contact onderhouden met het bestuur van deze parochie.

Beheercommissie Elandstraatkerk / Evenementencommissie Octopus

Activiteiten worden altijd onderling afgestemd zodat geen dubbelingen ontstaan in de planning voor het gebruik van het kerkgebouw.

Haags Orgel Kontakt

Wij zijn participant van het Haags Orgel Kontakt (HOK). De concerten in onze kerk worden afgestemd met de andere participanten van het HOK. In de public relations – folder, website, facebook – staan ook onze concerten vermeld.

Adema's Kerkorgelbouw

Deze orgelbouwer heeft het Franssen-orgel in onderhoud. Ook zal de restauratie van het Loret-orgel van de Teresia van Avila door dit bedrijf worden uitgevoerd.

Classical Now

Het concert van 18 december vond plaats in samenwerking met ClassicalNow, een organisator van voornamelijk kamermuziek concerten. In het kader van het project "Kerst met Messiaen" werden op die manier kamermuziek en orgelmuziek gecombineerd in één serie.

Educatie

Regelmatig werden op individuele basis organisten ontvangen, waarbij uitleg over het orgel werd gegeven en het orgel bespeeld kon worden. Verdere activiteiten op dit gebied zijn geheel stil komen te liggen.

In juni vonden examens & tentamens plaats van vier studenten van Codarts, het conservatorium van Rotterdam. Allen waren leerlingen van Ben van Oosten.

Open Monumentendag

Tijdens de landelijk Open Monumentendagen in september heeft de voorzitter op beide dagen het Loret-orgel van de H. Teresia van Avila laten horen en uitleg gegeven over de komende restauratie. Ook konden bezoekers in de orgelkas kijken. Van deze mogelijkheid werd druk gebruik gemaakt en leverde veel enthousiaste reacties op.

Overige gebruik van de orgels

(niet georganiseerd door de Stichting Orgel Elandstraatkerk)

Elandstraatkerk

Liturgie

Het orgel is een onmisbaar element bij de kerkelijke vieringen, waarbij naast de begeleidende functie van cantor en/of koor ook ruimte is voor solistische orgelspel. Gebruikelijk is dat het orgel dan wordt bespeeld vanaf de speeltafel beneden in de kerk.

Concerten

Regelmatig wordt het orgel ingezet als begeleidingsinstrument van koren of instrumentaal ensemble tijdens niet door SOEK georganiseerde concerten. Het orgel wordt dan van tevoren door onze zorg gestemd.

H.Teresia van Avila

Liturgie

Het Loret-orgel bevindt zich in een nagenoeg onbruikbare toestand. Het wordt momenteel dan ook niet gebruikt tijdens de liturgische vieringen.

Financieel Overzicht 2021

Balans per 31 december	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
Activa		
Kas	1.157	462
Bank betaalrekening	4.075	6.404
Bank spaarrekening	21.000	15.000
Inventaris	305	429
	26.537	22.295
Passiva		
Eigen Vermogen		
Bestemmingsreserves:		
- Continuïteitsreserve	15.000	
- Instandhouding Algemeen	327	14.195
- Franssen-orgel	860	100
- Koororgel	5.000	5.000
- Loret-orgel	3.850	3.000
Kortlopende schulden		
Vooruit ontvangen posten	1.500	0
Nog te betalen posten	0	0
	26.537	22.295
Staat van baten en lasten	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Baten		
Donaties	2.466	1.455
Fondsenwerving	5.772	2.758
Rente	0	0
Opbrengst concerten	1.153	130
Verkoop CD	0	0
Verkoop Boek	0	0
Overige inkomsten		100
	9.391	4.443
Lasten		
Algemene Kosten	472	1.145
Kosten instandhouding	0	
Kosten Speeltafel	0	
Kosten Concerten	4.646	2.635
Loret orgel Westeinde	32	
Totaal Lasten	5.150	3.780
Voordelig- / nadelig Saldo	4.241	663

3 juli ~ Gerben Mourik & Bert den Hertog *online + publiek*

Improvisatie over het schilderij Die Toteninsel van A. Böcklin - symfonisch fresco (Gerben)

L. Vierne -Symphonie nr. 5: Larghetto
 -Pièces de Fantasie: Gargouilles et Chimères (Bert)

Improvisatie over het gedicht Gesang der Geister über dem Wasser van J.W. von Goethe (Gerben)

J. Demessieux Uit Sept Méditations sur le Saint Esprit:
 - II. Les eaux - de geest Gods zweefde over de wateren (Bert)

Improvisatie: Monodie (Gerben)

O. Messiaen Uit Livre du Saint Sacrement
 - XIII. Les deux murailles d'eau (de twee muren van water) (Bert)

14 augustus ~ Erik Jan Eradus

C. Franck Trois pièces
 - Fantaisie en La
 - Cantabile
 - Pièce héroïque

Ch. Tournemire Uit L'Orgue Mystique № 25 (In Assumptione B.M.V.):
 - Offertorium (Assumpta est Maria)
 - Communio (Beatum me dicent)

J. Langlais Uit Suite Française:
 - Française
 - Méditation sur les jeux de fonds

N. Hakim Le Tombeau d'Olivier Messiaen
 - Par ma vie, par ma mort [By my life, by my death]
 - Je rends grâce à Dieu [I give thanks to my God]
 - Christ avec le Saint-Esprit dans la gloire du Père

25 september ~ Bert den Hertog

Dit concert vond plaats in het kader van de integrale uitvoering van de zes orgelsymfoniën van Louis Vierne door organisten van het Haags Orgel Kontakt

L. Vierne: Symphonie no.5 opus 47
 - Grave - Allegro molto marcato - Tempo di scherzo ma non troppo vivo
 - Larghetto - Final (Allegro moderato)

18 december ~ Bert den Hertog

Concert in het kader van "Kerst met Messiaen", een vijfluk met kamermuziek en orgelwerken van Olivier Messiaen, verdeeld over diverse locaties. Dit concert werd georganiseerd in samenwerking met Classical Now.

O. Messiaen Livre du Saint Sacrement

Video's geplaatst op YouTube

Drie video's zijn op ons YouTube kanaal geplaatst. Elke video is gewijd aan een bepaalde componist. Organist Bert den Hertog geeft uitleg over her orgel en de componist, alvorens hij een aantal werken speelt. Het programma van de video's is:

Louis Vierne Uit Symfonie no.4:
 Menuet ~ Romance

Olivier Messiaen Livre du Saint-Sacrement:
 Adoro te ~ La Source de Vie ~ Le Dieu cache

Henri Mulet uit Esquisses byzantine:
 Nef ~ Vitrail ~ Rocace ~ Precession

5. Bezoekersaantallen

Een onderscheid is gemaakt in betalende en niet betalende bezoekers. Deze laatste groep bestaat uit medewerkers van de organisator, vaste donateurs, houders HOK-pasjes of jongeren onder de 15 jaar.

Datum	concert	betalend	niet-betalend
27 maart	Anna Karpenko & Bert den Hertog	<i>online</i>	
3 juli	Gerben Mourik & Bert den Hertog	15 <i>online</i>	6
14 augustus	Erik Jan Eradus	15	6
25 september	Bert den Hertog	23	9
18 december	Bert den Hertog	72	8
TOTAAL		125	29

6. Gehaalde / niet gehaalde doelen

- a) Artistieke niveau. Kwalitatief gezien werd dit doel zeer zeker gehaald. Ondank het corona virus was het aanbod ook kwantitatief op peil. Er werd zeer uiteenlopende muziek ten gehore gebracht die niet altijd vaak te horen is op concerten. Vermeldenswaardig zijn ook het Vierne concert met de complete symfonie no.5, en het slotconcert met de Livre du Saint Sacrament van Olivier Messiaen, een werk dat alleen al door zijn lengte van ca. twee uur niet zo vaak te horen is.
- b) Artistieke herkenbaarheid van de participant. Meest in het oog lopend voor de artistieke herkenbaarheid van de Elandstraatkerk is het eigenzinnige en uitgesproken karakter van het Franssen-orgel. Dit karakter kwam eigenlijk in alle programma's goed uit de verf. Het is duidelijk dat bij de samenstelling van de programma's goed hier goed rekening mee is gehouden.
- c) Bezoekersaantal. Voor 2021 was dit zeer wisselend. Het eerste concert was geheel online en trok behoorlijk wat kijkers. Het tweede concert zou alleen online plaatsvinden, maar op het laatste moment was er een beperkt aantal bezoekers toegestaan. Duidelijk is dat het publiek nog lang een afwachtende houding aannam. Bij het laatste concert echter waren behoorlijk wat luisteraars aanwezig.

7. Samenwerking met andere cultuuraanbieders

Naast de altijd nauwe samenwerking met het Haags Orgel Kontakt werd dit jaar voor het eerst samengewerkt met ClassicalNow, een jonge organisatie die veel kamermuziek programmeert en vaak de gebaande paden verlaat.

8. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden

Wederom een seizoen, waarin veel anders liep dan verwacht. Uiteindelijk zijn we er in geslaagd een succesvol programma te realiseren. Weliswaar zonder buitenlandse inbreng, maar dit werd ruimschoots gecompenseerd door een aantal bijzondere concerten en een uitstekende inbreng van de Nederlandse (gast)organisten.